

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dijous 15 de Abril de 1897

Núm. 3.242

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 1.000 Ptas.
A províncies trimestre, 2.500
Estranger y Ultramar, 3.000
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 6 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots
LOS DIUMENGES.

TORRES, FOTOGRAFO

Passeig de Mata, 12,

REUS

Dias de despaig tots los festius.

TRASLADO

La molt antiga y acreditada Papeleria y Fabrica de capsas de cartró, de la Successora de Joan Ferré y Vergés, que s' trobava situada en lo carrer de Sta. Anna, núm. 6, s' ha traslladat a la Plassa de la Constitució núm. 13.

L' ADVOCAT

RAMON VIDIELLA BALART

ha traslladat son despaig al pis primer de la casa núm. 68 del Arribal de Santa Ana d' aquesta ciutat.

SECCIÓ DOCTRINAL

DISCURS

llegit en la sessió inaugural del present curs del «Centre Escolar Catalanista» de Barcelona, per son president don Francisco Ripoll y Fortuño.

(Acabament)

Y passant a temps molt més proxims, a aquesta forma de propaganda, a la individualista, a la que no te altra norma que l' esperit del poble y la difusió de la veritat o d' una Santa idea deu atribuhirse l' esclat sublim de patriotisme, l' epopeya grandiosa envers nostra independència de principis d' aquest segle. No eran las juntas de defensa ni 's moviments molt preparats, los que aixecaran ciutats y vilas contra 's invasors, que aquelles juntas y aquells moviments no haurian arribat may, (perquè a cosas mes grans y d' innegable trascendencia se dedicavan) no haurian arribat a conseguir que 's comptés un Bruch entre 's fets mes admirables de la nostra historia. Era la paraula dita a cau d' orella la que preparava 'l via fora estrangers, era la burla sagnant d' acabar ab la tropa enemiga, era l' espant de las donas la que posava 'l fusell a las mans dels fills pera defensar la casa, y las paraules del rector, y las ignocentadas grans del arcalde, las que realisaren aquell miracle. Las doctrinas contra 's gabaxos corrian de ma en ma, y 's llegian vora la llar; tothom sabia per ellas que qui havia vingut a Espanya era «la segona persona de la trinitat endimoniada» y que lo matá un francès no era pecat «avans bé 's mereixia molt, si ab aixó 's lliura la patria de sos insults robos y enganys.» Los versos patriòtics de desconegut poeta s' aprenien de memoria malgrat fossin a tall de redolins ab nom de poema. Lo poble s' extasiava ab la representació d' Alegories en que sortia Espanya rodejada de totes las regions que li deyan «decimas de consol y en la que sortia un «Pueblo de Madrid que

no habla» (1) potser guardant la veu pera axordirnos després cada any, explicantnos lo 2 de Maig. La fantasia popular composava en lo to de la época los cantars excitant a la guerra y tots per propi impuls se preparavan y animavan per la lluyta. En moments com aquells, que poden repetirse per diferents motius alras vegadas, de que serveix, ni que pot fer la propaganda, metòdica, reflexiva, seria, oficial.

Donchs aquesta feyna es la que venim a fer, aquest es lo terreno per nosaltres a treballar, en aqueixa propaganda hem de probar nostras forsas que sols aixís contribuïrem a la reconstitució de nostra perduda Catalunya, moventnos en nostra propia esfera y dintre 's limits a nosaltres assenyalats. Si hem seguit las petjadas de nostres mestres, quant aqueixos sens messó que 'l de sa mateixa veu, emprehueren la continuació d' una obra interrompuda, posemnos a sos costats ara, y prediquem també ab senzillés pero ab la ferma convicció que tots tenim, que ja 's hora de que 's dexandin tots los germans de rassa, que surtin de son ensopiment. Repartimnos las encontradas de la terra com a nous apòstols de la Bona Nova pera que ni a la vila mes amagada ni al mes apartat reconet de nostra Catalunya la desconexin. Movem tots ab nostras veus aquella fresa primaveral, regeneradora de la primera auada lebia, de la que escampa rosellas, reverdeix los camps, fa florir los arbres, somriure a la terra, embauma l' espay y tot ho ompla ab lo cantich misteriós y gran d' una vida nova.

Ab aquesta propaganda amichs; imperseguida perquè no te cos, indestructible perquè haurian d' acabar primer ab tots nosaltres, incansable perquè fins ab sospirs pot ferse irrefutable perquè no te fórmula tan pura com oració de nia y tan respectable com lo desitj d' una ànima; no tan sols conseguirem un resultat immediat y práctic, lo del renaixement polítich de nostra nació, sino que además, formarem nostre carácter—pera quant blanquejin nostres caps y a la rahó tinguem que demanar sempre consell,—y contribuïrem a despertar l' instint que tot poble necessita transformant l' estret y poch precís de nostras gens d' avuy, (falselat per la política corruptora) formant al ensemps materialment lo de nostres futurs fills y vinenta generació.

No fa gayres dias que un company nostre 'ns deya al Ateneo (2) que l' individu «ve al mon ab un cos determinat, en lo cual sos pares hi han deixat los germens de tota llei de predisposicions fisiológicas y morals, una mena de residuo ó garbelladura de tota sa vida passada, influhida y determinada per las condicions del medi social en que va desenrollarse» y aquesta influencia hereditaria en l' individu innegable (per quant nosaltres som la proba vivent d' haverla ja rebut de nostres pares, pensant d' un modo que molts sentian sense haverho concretat y acceptant sense cap esforç, las salvadoras ideas regionalistas que ells tan sols pressentian) la ciencia l' admet també, pel poble sencer, en la massa, en la complerta nacionalitat, formant y sostenint lo carácter nacional.

En Ribot, autor positivista de gran renom diu (3) «que aixís com l' organisme no subsisteix mes que per una assimilació y desassimilació continua de molècules, l' Estat (que confon per altres explicacions que després dona, ab la nació) per una adquisició y perduda seguida d' individus. Mes en mitj (segueix dihent) d' aquest torbellí incessant que constitueix la seva vida, queda sempre quelcom de fixo que 's la base de sa unitat é identitat. En un poble la suma de carácter físichs y fisiológicos que 's troban en tota sa historia, en totes sas institucions y en totes las épocas, s' anomena *carácter nacional*. Y com que 'l carácter nacional es imperdible com ho proba en Ribot pel que avuy

(1) Alegoria dramática representada en lo teatro de la Princesa—Valencia 1709.

(2) Enrich Prat de la Riba—Lo fet de la nacionalitat catalana—Conferencia donada 'l 10 de Febrer.

(3) Th. Ribot—L' heredité physiologique, capitol destinat a l' heredité psychologique.

tenen los francesos tant consemblant al dels antichs franchs, en Jaine per la constitució y costums inglesos, Lezarus ab lo caracter dels alemanys, Candolle ab lo del poble juheu y molts altres ab los dels húngars, polonesos y russos de nostres dias, lo que hem de fer es sols remourel, ferlo visible, millor dit, *pronunciarlo* pera que sigui respectat, trayentli tota llevadura forastera que 'l falsegi y 'l fassi poch nostre.

«Tot poble te sa feomia que es resultant primer de certs caractères primitius indestructibles, segon de circunstancias exterior é influencia del mitj y tercer de la herencia que manté 's caractères primitius» (1) y per la que 's transmeten además, las cualitats imaginativas la potencia intele tiva y la sensibilitat, de tal manera que tot home al formarse éll mateix, forma a la vegada'l modo d'esser de sos fills en alló que no contradeix el fondo de rassa que es indestructible, trasmeten igualment per la mateixa herencia, sos gastos, son temperament, y sos desitjs. Si nosaltres donchs comuniquem a tothom lo desitj entusiasmador de que torni Catalunya a ser lo que per dret li pertoca, jecóm sentirà la generació vinenta aquest amor dolcíssim a la terra catalana y de quina manera més forta y potent no demanarà per ella lo que ja tenia y que d' un modo tan brutal se li va pendrel... ¡Ab quin dalé treballaran per la reivindicació de nostres drets y llibertats perdudas!

Y per acabar senyors, en aqueixa propaganda nostra, en la que 'ns hem d' imposar com a obligació *includible* y que ab més ó menys coneixement de causa practiquem tots, pero que jo hi volgut ferla als vostres ulls més apreciable pera que la convertiu en lo primer deber que os imposan vostras ideas, trobareu lo premi ó recompensa de vostras mateixas aspiracions, nostra activitat espay inacabable juvenut sa millor aplicació. Ens será facil porque es necessitat de nostra naturalesa y tan practicable com que te un enemich a qui combatre, un poder quedestruihir. una tiranía ab que acabar.

«Tirà es (diu lo Pare Mariana) (2) el que impera contra la voluntat comú, qui oprimeix ab la forsa de las armas la llibertat de la república, lo que no serveix principalment los intereses del poble, sino que tantols cuida del seu bé y del engrandiment del usurpat mandado» no l' endevineu?... tots sabem son nom y tots coneixem y sabem ben bé ahont te son cau y quins son los seus cancerbers que guardan sa entrada y volen sostenirlo. Es aqueix centralisme despolítich que sembla creat per personificarse en una rassa que vivint molt aprop la voldriam més alluny que als Patagons y Xinos, en una rassa de qui deya un honrat inglés dirigitse a la reina Maria «son molt prudents y polítichs y poden gracias a eixa sabiduria, corretjir y dominar sos naturals instints durant algun temps, y posar sa vida en armonia ab las costums d' aquells ab que 's mesclan lliurement en tractes d' amistat. Ningú pot coneixer sols mais designis fins haver caygut sota la sua dominació; emperó aleshoras se 's percibeix y comprèn perfectament, cosa de lo cual demano a Deu que lliuri per sempre més a Inglaterra, porque superan a totes las demás nacions del globo en lo dissimulo pera conseguir sos fins y després en opressió y tiranía quan han conseguit son objecte». Y afegeix en Macanlay (3) després de copiar aquest párrafo «Pero com caygut del cel oh Lucifer, fill del demati! ¡Que abatut estás tu que arruinavas las nacions!»

¡Y com caurá encare! podém afegir nosaltres, ¡com caurá encare Lucifer fill del demati! tot mormorejant que may com avuy se sentia fort y potent pera arreglar sa situació. Son despotisme y orgull lo portarán a enforzarse més y més en l' abim en que ara entra arrossegat per sa desatentada política, per sa ambició desenfrenada destructora de tota riquesa nacional, de la que 's fonamenta en «roduhir no en destruhir, y en protegir los elements de vida que 'n son si conté la

(1) T. M. Ribot—obra citada.

(2) Pare Mariana—De Rege et regibus institutionibus—pág. 187 y 188.

(3) Lord Macanlay—Estadis històrics—pág. 7.

terra» (1) ¡Com caurá encara oh Senyor aquesta rassa, á efecte del excessiu carinyo que té á sas regions germanas!... Perque que 'ns estima no ho dupteu, ens estima y per aixó condemna nostre modo de pensar, mes ell ens estima... com estima 'l despullat al que te roba sobrerá, lo llop al remat de bestiar ahont pot satisfacer sos apetits, lo pobre al rich que li dongui almoyna ú ocasió de péndreli 'ls quartos.

Per la patria companys, á la propáganda, á nostre combat d' avuy. Lo catalanisme que per sa sola justicia s' obriria pas avuy, los nostres enemichs ab sos desgavells y volguentlo ofegar li fan puesto. No tardarán á combátrens parlantnos d' una caritat que ells desconeixen pero alashoras dihentlos que la caritat en l' home te un límit en la ingrátitud. Si avuy l' Espanya 's desfá cuydémnos de nostra casa que la caritat exagerada sería potser nostra ruína. Al lloch ahont se troba nosaltres ni li hem portat ni li volíam veure, pero debém aprofitarnos, utilizar las circuntancias, remarcar lo que 's vol amagar dihent ben al poble que semblan per nostres dias aquellas paraulas de Jesús que fuhetejan «Lo fet es que van apilonant cargas pesadas é insoportables y las posen sobre las espaldas dels demás, cuan ells no hi aplican ni las puntas dels dits pera móurelas» (Sant Mateu, cap. XXIII).

¡Jovent á la propáganda!... diuhen que som la primvera de la vida... esperém l' estiu y farém la cullita.

HE DIT.

Dijous Sant

A grans pensaments y á grans reflexions se presta, sens dubte, lo nom de *Dijous Sant*, poguentse omplir planas enteras esplicant los diversos misteris que en aquest dia 's verificaren en lo primer sigle de la Iglesia. Pero molt lluny de comentarlos un á un, tant sols 'ns concretarém á aclarir algunas ideás erróneas, de que abundan molts personas, tal volta instruhidas, precisament sobre la festa ú objecte principal d' aquest dia.

Lo *Dijous Sant* ha sigut sempre un dels dias mes solemnes de la Iglesia, de tal manera que los grechs y demás pobles del Orient, l' anomenavan, com honor lo dia *dels misteris*. En efecte: en ell se celebrá lo *lavori*, ó siga cuant Jesucrist, donantnos un gran exemple d' hamilitat, rentá 'la pena als seus deixebles: també s' celebra l' amor infinit é incomprendible de Crist envers los homes instituhint la Sagrada Eucaristia, y el Sacerdoci de la nova lley. Y aquella oració trista y misteriosa en l' Hort de Getsemani, y aquella agonía de sanch, que fou lo prelude de sa passió, misteris son tots que s' ens recordan també avuy.

No obstant, l' objecte principal del dia de *Dijous Sant*, lo recort mes sublim d' ell, es la institució del misteri de la Eucaristia, festa y diada que comensant ab la institució de tant august sacrament, la Iglesia ha confirmat celebrantla ab la magestat y solemnitat possibles.

En aquest dia, donchs, tant memorable, la Iglesia, sembla que suspenguí per poch temps la seva tristesa propia de la *Setmana Santa*, y cantant en la Missa el *Gloria in excelsis*, 'ns demostra sa alegría y gratitud per la institució d' aquest misteri; per aixó després del ofici propi de la solemnitat, se coloca lo Santíssim Sagrament, en lo *Sagrari Monument* que al efecte está destinat, y ahont permanece per espay de vintiquatre horas, exposat á la adoració continua dels fidels.

Ara be, aquestas vintiquatre horas en que lo Santíssim sagrament permanece en lo Monument, á qué signifícan?

Veus aquí los dubtes y, pot ser, malas inteligencias. Diuhen uns, sense apoyarse en cap rahó, que signifícan, lo temps, que Crist, senyor nostre, estigué pres á casa del príncep dels sacerdots Caifá; tampoch falta qui diu (y es opinió que segueixen molts), que lo monument ó *sagrari*, representa lo sepulcre ahont fou enterrat nostre Redemptor; sent aixís que segons los Evangelistas y opinió general de la Iglesia, no va morí fins lo divendres, que diuhen *Sant*.

Res de tot aixó significa la reserva de la Sagrada Eucaristia en lo monument. Molt al contrari. Lo *Dijous Sant* es dia de alegría, y la mateixa Iglesia, en mitj del dol y tristesa en que está sumida en aquests dias, 'ns recorda la institució de la Eucaristia, sagrament adorable, atiment de las nostras ánimas, nostra alegría, y tesor (com diuhen los Sants Pares) de nostra Religió.

Puig la nit del *Dijous Sant*, Jesús, celebrant aquella última *cena* ab los seus Apostols, y una volta ren-

(1) Torres Bages—La tradició Catalana—Cap. I—página 16.

ats los peus d' aqueixos, per aquell que erá la mateixat pureza, pren lo pá y, elevant sos ulls al cel, lo beneheix y diu als deixebles:—*Prenéu y menjéu perque aquet es lo meu cos*:—pren lo cálix ab vi, lo beneheix també, y 'ls diu:—*Prenéu y bebéu perque aquesta es la meua mateixa sanch*, etc.;—y ab aquestas paraulas om nipotens, lo fill de Deu, criador del mon, converteix lo pá en lo seu cos, y 'l vi en la sanch, y doná als seus sacerdots lo poder consagrar la Sograda Eucaristia, tal com ell acabava de ferho, y com ho fant cada dia al celebrar lo Sant Sacrifici de la Missa.

Y ja tenim aquí esplicat lo que significa lo *Monument*; lo que la Iglesia celebra, posant aquest Sagrament adorable en lo *Sagrari* lo dia del *Dijous Sant*; aixó es, en memoria de la institució de la Eucaristia, y com acció de gracias per los beneficis que hem rebut y rebém cada dia d' aquest Sagrament, la Iglesia l' exposa á la adoració dels fidels durant vintiquatre horas, precisament aquest dia, y las visitas á las Iglesias ó *Sagraris* que en totas parts se fan tan seligiosament lo *Dijous Sant*, no son ni més ni menos, que un desagravi honrés que oferím á Jesucrist, no solzament per las ignominias y dolors que patí en sa passió y mort, sino també per las molts irreverencias y sacrilegis comesos desde la institució d' aquest sagrament.

Aquesta festa, digna de celebrarse ab tota solemnitat y magnificencia possibles, está rodejada d' aconteixements tristos y melancólichs, y de dias de dol y tristor que deuhen emplearse mitjansant la passió del Redemptor del mon.

Per aixó la Iglesia, veient que aquesta solemnitat demanava una altra més gran, si cab, á la meytat del sigle XIII trasladá la festa especial del Santíssim Sagramen, del *Dijous Sant*, al dijous després de la octava de la Pascua de Pentecostés (dia del Corpus) al objecte de poguerla celebrar ab tota la magnificencia y solemnitat que demana un misteri, que es lo principi y la font de totas las gracias, la proba més gran del amor de Jesucrist envers los homes, lo far de nostra esperansa, y del paradís que 'ns espera després d' aquesta vida.

I. C. C. PERE.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 14 de Abril de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	767	81	0'0	4'5	Ras	
3 t.	767	80				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	can
9 m.	Sol. 32	5	14	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 22		19	S.		0'3

Los regidors que constituheixen l' Ajuntament de la important y vehina vila de Cambrils, en virtut d' aquella visita d' inspecció administrativa de que parlavam en un de nostres números atrassats, han sigut suspesos.

Es natural que tot treball dongui 'ls seus fruits y d' aquí que 'l de la persona delegada per lo senyor Governador civil de la provincia, ne donés de tan bó; perque los nostres lectors ja suposarán ab sa clara inteligencia que 'ls regidors suspesos no son pas dels adictes al partit del Monstre ó al d' en Morlesin y estant demunt d' eleccions may es convenient que hi hagi qui pugui trencar los tupins avans de donar lloch á las tupinadas.

A nosaltres aquesta suspensió nos ha deixat tots acongoixats y apesar de que fa alguns dias que tingué lloch, hem volgut avans d' ocuparnos de la manera deguda, consultarho un y altre dia ab lo coixí y las flassadas.

L' escalf aquest nos obra un xich las potencias y per altre part disfrutant en aquesta provincia de las garantías que 'ns dona la Constitució, encara que regionalistas, be podém dirhi lo que hi sabem de las cosas.

L' Ajuntament suspés massa gelós dels interessos que tenia confiats y en cumpliment de lo que la conciencia de cada regidor li dictava, trobant á faltar unas 12.666 pessetas 40 céntims en las caixas del Municipi, cantitat que en lloch se trobava aplicada, va acordar lo instruhir un expedient, lo qual doná lloch pera que la Comissió Provincial fes responsable als senyors regidors que componían l' Ajuntament anterior, al suspés y als hereus dels morts.

Als efectes de cobrar se passá l' expedient á la Agencia executiva pera que procedís á son cobro per

la via d' apremi, per lo que la gubernativa quedava fora de lley, y no obstant, de cop y volta, se decretá la suspensió del Ajutament y se'n nombrá un de R. O. un de nou, recoyent precisament los primers cárrechs en los responsables d' aquella cantitat, trepitjant la lley y la dignitat dels electors que donaren sos susfragis als primers.

Heus aquí 'ls fets.

Lo cacich imasant la seva influencia en desprestigi d' una població honrada, d' una administració correcte y de la Autoritat del Govern: lo Governador pera no disgustar al cacich aquell que podía enviar dos ratllas á Cánovas, tolerant aquellas arbitrariedades y convertirse en instrument del nou senyor feudal que ha sortit á Cambrils.

Aquesta es la Espanya y aquets son uns dels bons fruits que 'ns dona 'l centralisme.

Escrit l' anterior suello se 'ns dona la noticia de que es molt probable que avans d' entrar al període electoral se suspenguí del cárrech de regidor del Ajuntament de Montbríó als individuos que forman la minoría.

¿Y dels d' aquesta ciutat, quinas noticias corren?

Durant los dias d' avuy y demás se podrán visitar los Monuments de las Parroquias é Iglesias d' aquesta ciutat.

Los aficionados al Sport Basch están d' enorabona. Lo próxim diumenge festividad de Pascua inaugurió de la temporada, s' anuncia un partit de primera en lo que hi pendrán part los renombrats pelotaris Belequi y Gamborena.

Pera 'ls partits á 25 tantos la Empress ha contractat á sis joves dels que més s' han distingit en los Frontons de San Sebastián y Bilbao.

Oportunament donarém á coneixer los noms dels referits pelotaris.

L' Excm. Ajuntament com era de preveure, ahir no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria per no haverse reunit á l' hora reglamentaria, suficient número de senyors regidors.

Dissapte á la nit celebrará la de segona convocatoria.

A propósit de las bodas d' or que 'l dia 6 d' aquest mes celebrá nostre respectable company lo director del *Diario de Barcelona* en Mañé y Flaquer, lo *Diario de Tortosa*, nos dona compte que també podía celebrarlas nostre particular amic en Sinessi Sabater, afegint lo següent:

«Y a propósit de *Bodas de oro periodísticas*, nos ocorre consignar aquí, que, segons hem sentit referir á algunas personas vellas de la localitat, á últims de 1895, pogué també haver celebrat aquellas bodas, nostre molt estimat amic y paysa D. Sinessi Sabater, puig que en aquella época se cumpliren igualment cinquanta anys, que feu sas primeras armas periodísticas en lo semanari literari, titulat *El Ebro* que en Novembre ó Desembre de 1845, fou lo primer periódich que 's fundá en aquesta ciutat per los avuy difunts D. Francisco Castellví, D. Angel Lluís, D. Joseph M.^a Pauli y 'l propi Sr. Sabater. Aquest, segons consta generalment en nostra localitat, no ha deixat desde allavors, de colabar, si be únicament en los rams de literatura, poética é historia, en la major part dels diaris que aquí s' han vingut publicant; y de ser además corresponsal de varis altres de Madrid, Barcelona, Tarragona y Giróna, en quals tascas continúa encara en la actualitat, conforme ho estém observant».

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja á 1003'99 pessetas.

Segons rumors, se diu que regularment recalará en lo port de Tarragona la escuadra francesa que 's troba fondejada actualment á Mahó.

Llegim en la *Revista de Sabadell*:

«Numerosa y distingida concurrencia assistí lo diumenge al teatre dels «Campos de Recreo» ab motiu de la representació de la «Sonámbula», cantada per la celebrada artista D.^a Josefina Huguet. Los bons recorts que 'l públich sabadellés conservaba de la eminent diva, la continuada série d' ovacions que durant los últims anys s' ha conquistat en los primers teatres d' Europa y América y 'l natural desitj d' admirar sos progressos artístichs, constituíhien una verdadera solemnitat de las que, sense calificarlas de tals en los

SECCIO OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Lo respecte que mereixen les devocions á que s' entrega lo vehinat en Setmana Santa exigeix de las autoritats lo major zel á fi de que no 's turbi l' ordre de ut. A aquest fi aquesta Alcaldia ha resolt recordar las disposicions següents:

Primer. Ningú podrà permaneixen en los temples sens guardar lo respecte degut á la casa del Senyor no essent permés permaneixen parat en las portas deis mateixos que deurán estar expelidas para poguer entrar y sortir lliurement quedant prohibit aixi mateix formar rotllos devant d' ellas y situar en so voltants puestos de venta ab reclams ruidosos.

Segon. Tampoh será permés donar empentas y crits dins d' ells devent guardar lo degut silenci y compostura.

Tercer. Desde 'l Dijous Sant després dels divins oficis fins lo divendres al mitj-dia no podrán tranzitar per los carrers cap classe de carruatges exceptuant los de carrera que vagin de pas y entrin ó surtin de la població y aquells altres que per una necessitat regoneguda tinguin d' efectuarho previ permís de la autoritat.

Quart. Queda prohibit disparar armas de foch, cohets y petarts lo Dissapte Sant al toch de gloria.

Quint. Los carrers y plassas ahont deguin passar las professons deurán estar escombrats y regats una hora avans baix la responsabilitat dels qüefes de familia de las tendas y en son cas dels pisos principals en tot lo devant de sos respectius edificis.

Sisé. Se prohibeix la venda de géneros en las tendas, carrers y plassas del tranzit de las professons.

Séptim. Ningú podrà permaneixen cubert durant lo pas de las professons per devant del llech en que 's trobi.

Octau. En lo curs que segueixin las professons se guardarà per los que las presencihin lo degut ordre, respecte y compostura.

Nové. Queda prohibit lo tranzit de carruatges y d' animals aixis com de tota persona carregada ab bultos, cistells ó qualsevol altra cosa que pugni danyar ó incommodar als tranzeunts en tot lo curs de la professó desde una hora avans fins després d' haver passat.

Los contraventors serán castigats ab 'la multa de cinch pessets.

Lo que s' anuncia para coneixement general d' aquest vehinat á qual efecte 's publicarà y ficará segons costum. Reus 14 Abril 1897.—Eusebi Folguera.

Registre civil

del dia 13 de Abril de 1897

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Juan Porqueras Obré, ab Teresa Vidiella Tomàs.

Matadero Pùblich

Bestiars sacrificats para 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos.	Grams	Satisfet Pts.	Cts.
Bous					
Badellas					
Bens	6	98	600	19	72
Cabrils	1	3	600		72
Tocinos					

Desputllas de bestiar de llana y pel	20	44
	1	63
Total deudo	22	07

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Bassilisa.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de la Purissima Sanch

Dijous.—A las 9 ofici, comunió general y professó per portar lo SS. Sagrament al Sagrari. A dos cuarts de quatre solemnes Maytines. A dos cuarts de 7 Hora Santa y sermó que dirá lo doctor Jaume Valls Pbre.

Divendres.—A las 9 la funció propia del dia. A las 12 sortirà la professó per celebrar la funció de la Agonia en la parroquia de S. Pere. A las 7 en punt sortirà la professó del Sant Enterro que recorrerà lo curs acostumat.

Dissapte.—A las 8 del matí Benedicció de la Pila bantismal.

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á dos cuarts de deu del matí se comensará l' ofici de «Cena» en lo qual se farà la Comunió general y la professó del Santíssim que 's posará en lo Monument. A las 4 de la tarde se cantaràn los Matines que s' acabaràn ab los fasos.

Divendres Sant.—A dos cuarts de deu del matí tindrà lloch l' ofici del «Perasceve» en lo que 's canta-

cartells, atrauen poderosament l' atenció, despertant un interés general.

La eminent diva fou saludada á sa aparició en lo palco escénich ab un nutrit aplauso, testimoni del bon recort y just tribut á la fama de la artista. Seguint nostra costum, no hem d' atrevirnos sisquera á analizar ni á detallar la afiligranada labor artística de la celebrada diva; nos limitarem á rendirli 'l testimoni de nostra admiració, tant major ja que no sols hi hagué d' atendre al esplendor de sa part, sino que hagué de contribuir poderosament á evitar un fracás, donades las péssimas condicions de tots los elements artistichs que la acompanyaren en son desempenyo.

La eminent diva fou cridada repetidas vegadas á la escena, tributantse-li una verdadera ovació al final de la obra. Entre 'ls entusiastas aplausos del públich, la escena quedá alfombrada de rams de flors y coronas. La Sra. Huguet cantá després la preciosa cansó de Hernandez «Los ojos negros», en la qual alcansá una nova ovació, fins que pera acallar los aplausos cantá una cansó italiana, en la que obtingué un nou triomf.»

Los periódichs de molts capitals venen cridant contra las adulteracions dels vins, que tant perjudici ocasionan á nostra salut y á nostra abatuda agricultura.

Diferentas vegadas nos hem ocupat del assumpto y creyém que 's arribada la hora de castigar severament als que atentan contra la salut pública y riqueza nacional.

Ah una campanya enérgica y sostinguda en totes las provincias 's lograría lo que disminuissin molt la alteració, ja que no extingir completament tant perniciosas especulacions.

Comunican de Osuna dihent que es alarmant l' aspecte que va prenent la crisis jornalera en aquella comarca.

Gran número d' obrers se reuniren ans d' ahir en la plassa demanant treball.

Alguns se mantingueren en sas reclamacions en actitud pacífica, pero altres desesperats entraren en lo mercat fent de las sevas.

Varias donas se tiraren sobre 'ls obrers para recobrar sas mercancias.

Las autoritats han demanat aussili de forza armada para evitar majors excessos.

Molta comers están tancats. Regna en la població una gran alarma.

De Sevilla han sortit para Osuna 20 guardias civils al mando d' un oficial.

Lo Gobernador de la provincia ha conferenciat ab lo capitá general.

Se recomana á la forza de la guardia civil prudencia y energia, á fi d' evitar majors conflictes.

Mentres tant s' organisa la distribució de fondos para socorrer als necessitats.

S' diu que 'ls motinats passen de mil.

Lo cónsul general de Fransa, M. Ponsignon, visitá ans d' ahir al Capitá general de Barcelona, tractantse en la entrevista de la próxima arribada del barco de guerra francés «Iphigenie» y de la «Fanfarre Lyonnaise».

En nostre apreciat colega «El Alcance» de Santiago de Galicia hi llegim la següent noticia:

«Dihen d' Alcoy que s' está portant á la práctica l' acort d' aquell Ajuntament de colocal en lo saló de sessions una lápida en honor del general Polavieja. Dita lápida portará la següent inscripció:

El Excmo. Ayuntamiento de Alcoy

al ilustre hijo de esta Ciudad

General D. Camilo Polavieja vencedor en

Silang, Imus, Noleleta y Cavite Viejo

del Archipiétago filipino

Abril de 1897.

Sa inauguració tindrà lloch durant las próximas festas de Sant Jordi, ab assistencia de las autoritats civils y militars y eclesiásticas y las diferents comparsas que prenguin part en la festa, y després passarán tots al Mercat, que rebrá lo nom del General Polavieja, y quals rótuls se destaparán entre 'ls acorts de las múscas de las bandas de las filadas.»

Un dels fills del riquíssim americá Jay Gould, acaba de regalar á sa promesa Catalina Clemons, un vano cual preu ha passat de mitj milió de franchs.

Se tracta d' un vano estil Imperi, montat de marfil, en lo que hi ha pintadas vuyt miniaturas de célebres pintors. Ademés la montura está adornada de brillants, lo cual explica l' excepcional preu d' aquest vano, lo mes valió del mon.

rá lo «Passio secundum Joannem», s' adorarà la Santa Creu y 's treurá sa divina Magestat del Monument. A dos cuarts de 5 de la tarde se celebrará la funció de Maria desolada cantantse en los intermedis de las estacions, escullidas pessas de música del Sr. Planás y predicant M. Francisco Casas.

Dissapte Sant.—A dos cuarts de 9 del matí se donará principi al ofici de la benedicció del foch nou y ciri pasenal y de las fonts bantismals y desseguida la Missa de Gloria.

Dimenge de Pascoa.—A dos cuarts de 8 del matí se farà la Comunió general per las Fillas de Maria Inmaculada ab la Visita de la Verge.

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Dijous Sant.—Ofici solemne á dos cuarts de 10 y al final la professó para la colocalió del Santíssim en lo Monument. A las 4 de la tarde lo cant de Matines y Lamentacions, y á dos cuarts de 9 la Hora Santa.

Divendres Sant.—Ofici propi del dia ab lo cant del Passio á dos cuarts de 10.

Dissapte Sant.—A las 8 benedicció del ciri pasenal y Pila bantismal acabant ab la Missa de Gloria.

Dimenge de Pascoa.—A dos cuarts de 11 ofici solemne ab acompanyament d' armonium y sermó parroquial.

Sant de demá.—Santa Eugracia.

SECCIO COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotisations realisesadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.52	Fransas	17.35
Exterior	77.47	Cubas velles	94.31
Colonial		Cubas novas	78.43
Norts	23.06	Aduanas	95.75
Obligacions Almansa	80	Obliga. 3 0/0 Fransa	51.75

PARIS

Exterior	60.50	Norts	
Paris	28.70	Londres	32.33

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64.55	Fransas	17.40
Exterior	77.52	Orenses	
Amortisable	77	Cubas 1886	94.35
Aduanas	96.75	Cubas 1890	78.50
Norts	23	Obs. 6 0/0 Fransa	94
Exterior Paris	60.50	Obs. 3 0/0 »	51.85
Paris	28.70	Londres	32.33

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. llés, D. Joan Llauradó Prats y D. Joan Vallduvi.

Londres	90	djv.	00.00	diner	8	djv.	00.00
Paris	8	djv.	00.00	Marsella	00	00	

VALORS LOCALS DINER PAPER OPERE

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense		850	0
Industrial Harinera		600	0
Banch de Reus		500	0
Manufacturera de Algodon		100	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent		415	

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia cómic-dramática

Debut de la companyia lo 17 del corrent

Obras novas.—«El Sr. Fendal», «El libre cambio», «Tierra baja», «Damas negras», «Los Gansos del Capitolio», «D. Quijote de Madrid», «La Fiera», «Los Pellerjos», «Los Angeles», El bajo y el principal», «La calumnia por castigo», «Amor salvaje», «Daniel», «Luciano», «Juan León» y «Gente conocida».

ABONO.—S' obra un de 30 funcions en series de 10, baix los preus y condicions següents:

Preus d' abono per cada serie.—Palcos proscenics plateas ab 4 entradas, 100 pessetas.—Id. id. principals ab 4 entradas 80.—Id. id. segons ab 4 entradas 60. id.—Id. plateas ab 4 entradas 75 id.—Id. principals ab 4 entradas 65.—Id. segons ab 4 entradas 40 id.—Silló ab entrada 10.—Lluneta de segon pis ab entrada 7.

Preus diaris

	PESETAS.	Despg.	Comp.
Palcos plateas sens entradas	10	11	
» principals sens id.	8	9	
» segons » »	3.50	4	
Silló ab entrada	1.75	2	
Lluneta de segon pis ab id.	1	1.25	

Lo sello móvil á cárrech del públich.
Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució,

ma, que comprenen, ademés del viatge en ferrocarril, lo trànsit en carruatge en-
 dra. Los pres dels bitllets son de pessetas 101.80 en primera y 82.55 en segon-
 a, y 2. classes, a pres reduhbits, pera facilitar la visita al Monastir de Ple-
 bill, desde Barcelona, un servey de viatgers ab bitllets d'anada y tornada de
 —Las compañías de ferrocarrils de B. T. F. y M. Z. A. han acordat esta-
 Santa Maria del Mar, Catedral, Sant Jaume y Sant Joseph.
 cuatre de la tarde de la Capitanía general pera visitar los Sagraris de la Mercé,
 Lo Capità general, acompañat dels generals y quetes de cos, sortirà a las
 Cugat, Santa Maria del Mar, Catedral, Sant Pere y Sant Francisco.
 tor, Catedral y Sant Cugat, y las dels cuartels de Sant Agustí y Jaume I, Sant
 Docks visitaran Sant Miquel del Port, Santa Maria del Mar, Sant Just y Pas-
 Berthém, Pl, Catedral y Sant Agustí; las dels cuartels de la Barceloneta y las
 tropas acuarteladas a la dreta de la Rambla visitaran las iglesias de la Mercé,
 panyartillos los oficiales de semana. Las iglesias designadas son las següents: Las
 sortiran de sus respectivos cuartels per compañías, escuadrons y batallas, acom-
 Sagraris, comensar avuy, festivar del Dijous Sant, a la una de la tarde, y
 —Las tropas de la guarnición de Barcelona francas de servey visitaran los
 Academia han estas fiestas en nostra llengua.
 Lo matex aquesta que las otras conferencias cuaremsals de la esmentada
 tota la concurrencia.
 la paraula autorizada del Dr. Antruns. Aquesti rebé desseguit las felicitacions de
 ciant y doná las més expresivas gracias a las personas que assistien a conferen-
 Lo Runt, Dr. D. Joseph I. Gatell, qui presidía l'acte, felicitá al conferen-
 Higien en la Doctrina católica.»
 Lo conferenciari descorrió l'acte d'una manera magistral son anuñat temps: «La
 de la Verge de Montserrat y Sant Lluís Gonzaga.
 las conferencias de que enguany s'ha encarregat en la Cuarema la Academia
 de la Parroquia Mayor de Sta. Agna l' Dr. D. Joseph Antruns doná la darrera de
 —Lo prop passat diumenge, día 11 del mes que som, en la Sala de Juntas
 tarde durará l' temps habil pera verificala.
 forma ab que s'efectuá l' día de Sant Joseph. Desde la una a las cinco de la
 ningus gubernativamente en aquella fortaleza. La visita s'fará en la mateixa
 —Diumenge vinient se permiterá la visita a Montjuich a las familias dels de-
 cartels exposats al públic contenen tots los detalles.
 Barcelona y l' despatx Central, situat a la Rambla del Centre, número 6. Los
 de varias estaciones a la del citat punt, robanse compras en aquellas las de
 Barcelona y Fransa establir bitllets d'anada y tornada, a pres reduhbits, des-
 braran en los días 2, 3, 4, 5 y 6 del vinient Maig, la Compañía de Tarragona a
 —Pera facilitar la concurrencia a las fiestas y gras de Figueras que s'cele-
 definitivamente tancada la admisión de follas y recepto l' citat día 17 y 20.
 cepcio de productos en lo tinglado número 1 del molí de la Maralla, quedant
 celona, (Instituto Agrícola de Sant Isidro) y fins al dimars día 20 següent, la re-
 nent día 17 en sas oficinas establidas en lo carrer de la Portaferrisa, 21, Bar-
 —Lo Comité de Catalunya pera la Expositio de Bruselas ab motiu d'ha-
 verse retrasat la arribada del vapor que ha de conducir los productos al citat
 certamen, dexa ampliat lo plaseo de inscripcio de expositors fins al dissapte vi-
 nent día 17 en sas oficinas establidas en lo carrer de la Portaferrisa, 21, Bar-
 celona, (Instituto Agrícola de Sant Isidro) y fins al dimars día 20 següent, la re-
 definitivamente tancada la admisión de follas y recepto l' citat día 17 y 20.
 —Pera facilitar la concurrencia a las fiestas y gras de Figueras que s'cele-
 braran en los días 2, 3, 4, 5 y 6 del vinient Maig, la Compañía de Tarragona a
 Barcelona y Fransa establir bitllets d'anada y tornada, a pres reduhbits, des-
 de varias estaciones a la del citat punt, robanse compras en aquellas las de
 Barcelona y l' despatx Central, situat a la Rambla del Centre, número 6. Los
 cartels exposats al públic contenen tots los detalles.
 —Diumenge vinient se permiterá la visita a Montjuich a las familias dels de-
 ningus gubernativamente en aquella fortaleza. La visita s'fará en la mateixa
 forma ab que s'efectuá l' día de Sant Joseph. Desde la una a las cinco de la
 tarde durará l' temps habil pera verificala.
 —Lo prop passat diumenge, día 11 del mes que som, en la Sala de Juntas
 de la Parroquia Mayor de Sta. Agna l' Dr. D. Joseph Antruns doná la darrera de
 las conferencias de que enguany s'ha encarregat en la Cuarema la Academia
 de la Verge de Montserrat y Sant Lluís Gonzaga.
 Lo conferenciari descorrió l'acte d'una manera magistral son anuñat temps: «La
 Higien en la Doctrina católica.»
 Lo Runt, Dr. D. Joseph I. Gatell, qui presidía l'acte, felicitá al conferen-
 ciant y doná las més expresivas gracias a las personas que assistien a conferen-
 la paraula autorizada del Dr. Antruns. Aquesti rebé desseguit las felicitacions de
 tota la concurrencia.
 Academia han estas fiestas en nostra llengua.
 —Las tropas de la guarnición de Barcelona francas de servey visitaran los
 Sagraris, comensar avuy, festivar del Dijous Sant, a la una de la tarde, y
 sortiran de sus respectivos cuartels per compañías, escuadrons y batallas, acom-
 tropas acuarteladas a la dreta de la Rambla visitaran las iglesias de la Mercé,
 Berthém, Pl, Catedral y Sant Agustí; las dels cuartels de la Barceloneta y las
 Docks visitaran Sant Miquel del Port, Santa Maria del Mar, Sant Just y Pas-
 tor, Catedral y Sant Cugat, y las dels cuartels de Sant Agustí y Jaume I, Sant
 Cugat, Santa Maria del Mar, Catedral, Sant Pere y Sant Francisco.
 cuatre de la tarde de la Capitanía general pera visitar los Sagraris de la Mercé,
 —Las compañías de ferrocarrils de B. T. F. y M. Z. A. han acordat esta-
 Santa Maria del Mar, Catedral, Sant Jaume y Sant Joseph.
 ma, que comprenen, ademés del viatge en ferrocarril, lo trànsit en carruatge en-

Suplement de «Lo Somatent»

contacto del nostre amic senyor Balaguer que en tantas ocasiones s'ha dis-

tingit defensas la llengua catalana.

—A tenent a indicacions del comers de Barcelona y pera major comoditat

del públic, lo senyor administrador de Correus ha disposat que la correspon-

dencia que porta l'tren mixto de Valencia que arriba a aquella capital a un-

quart de deu del matí sia entregada als apartats immediatament, podent lo pu-

blic y comers retirarlas a las onze del matí, en lloch de la una de la tarde,

com fins ara.

—S'han concedit las patentes d'invençio sollicitadas per los senyors Edward

Bennis y Alfred William, Albert Rammoser y Alfred von Hake, Guillem de

Rolades y Roma, Jean Demoulin, Joaquin Casas y Jover, E. Gabriel Horra

y C., Laurent Cornet, Joseph Vallvé, Esteve Lagrimón y Freixa, Joan Tarrats

y Semí, P. Torrebaldella y fills, Antoni Vives y Masiques, Pau Roure, Societat

Anonime des Carrières et de la Sucrierie P. J. Vincoz, Societat Anónima, Bel-

ga pera la explotació d'aparatos industrials privilegiats, Pere Barroja y Arnan,

Robert Conrad, Jaume Valls y Esteve, Alphonse Guirio, Federik Carleton Es-

mond, Joan Serrat y Cerdá (Girona), Rafael Maestre y Olivares, Antoni Alstina

y Alstina, Paul Wilhelm von Geblien, Societat des Usines de Logis de Roll,

Francisco Prat y Bosch y Societat Anonime des Hauts-Fourneaux, Forges et

Acieries du Sant du-Tard.

—S'han verificat en l'Ajuntament de Barcelona duas subastas, una pera la

adquisicio de materials de ferro, ab desit a las brigadas del Eusanxe, baix lo tí-

po de 7.422 60 pessetas, essent adjudicada a don Ignasi Riba per la cantitat de

7.348 35 pessetas.

L'altra subasta ha sigut pera las obras de la seccio número 26 del acueducte

ait de Moncada baix lo tipo de 49 108 06 pessetas. Se presentaren catorze pos-

tores, adjudicantse l' remat a don Antoni Seres per la cantitat de 48.987 pes-

setas.

—A comptar del día 17 circulará entre las estaciones de Manresa Nort y Ol-

van lo tren ascendent número 5; y entre Ovan y Manresa Rio, l'tren descen-

dent número 12, abdos del itinerari vigent.

Dits trens s'aturaran cada día en los baixadors de la línea y no s'hi adme-

terán més que passatgers de tercera.

Lo tren número 5 sortirà de la estació del Nort a las 12.20 de la tarde.

Lo tren número 12 sortirà de Ovan a las 4.36 de la tarde.

Lo senyor consuli general de Fransa a Barcelona ha visitat al Capità ge-

neral pera donarli compte de la arribada de la fragata, escola de la marina de

guerra francesa «Iphigénie», y al mateix temps pera tractar de la arribada de la

banda de Lyó.

—Lo 19 del actual se celebraran en lo poble de Toyá grans fiestas ab motiu

d' haver costat una persona relligiosa un altar destinat al Sagrat Cor de Jesus

d' aquella parroquia Iglesia. Després de solempnes ofis en que hi pendrà part

la capella de la Mercé, s'organizará una brillant processó pera traslladar al tem-

ple la imatge del Sagrat Cor dipositada a casa del alcalde. Serán pendonistas los

senyors Roca Suárez Llanes, diputat a Cortes, Bos y Puig y Mariastany.

9

Suplement de «Lo Somatent»

REUS, DIJOUS 15 D' ABRIL DE 1897

LO SOMATENT

Suplement al núm. 3.242

Escrit per los ex-redactors de LA RENAIXENSA

Redacció: Reus, plassa de la Constitució. Sucursal de la Administració: Xuclá, 13, Barcelona

PREUS: Espanya, 2 pessetas al mes.-Anillias, 10 pessetas trimestre.-Extranger, 12 id.-Un número, 10 céntims. Atrassat 16.

NOSTRE PROGRAMA

May lo catalanisme ha treballat a l'ombra pera arribar a la realisació dels seus ideals. Defensor dels principis honrats que sustenta, ben clars y a la llum del sol los va exposar a la Reyna Regent d' Espanya en sa vinguda a Barcelona, y ben clars y concretament los va donar al país en la Assamblea de Manresa de 1892.

Com allavors dignérem, enteném avuy que han de quedar a cárrech del poder central del Estat espanyol las relaciones internacionals, l'exercit de mar y terra, las relaciones economicas d' Espanya ab los demés païssos, la construccio d' obras públics de carácter general, la resolucio de todas las cuestiones y conflictes inter-regionals y la formació del pressupost anyal de gastos, al que deurán contribuir las regions a proporció de sa riquesa; tot ab la organizació corresponent y adecuada.

Pero enteném que correspon al Poder regional lo régimen intern de Catalunya, y que ha de constituirse aquesta mantenint lo temperament expansiu de sa legislació y segons sas necessitats y son modo de ser.

En consecuencia, volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que a Catalunya desempenyin càrrechs públics: volém Cortes catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi a la organizació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutjes y magistrats, y que dintre de Catalunya s'fallin en última instancia ls plets y causas: volém ser árbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions d'imposos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forrosa presti servey tantsols dintre de Catalunya.

Aquest es lo nostre catalanisme dintre d' Espanya: aquest es lo nostre regionalisme dins de Catalunya. Aixó es lo que volém; per aixó aném; a n' aixó arribarém a no trigar gayre.

(Del Manifest de la «Unió Catalanista» del día 16 de Mars de 1897.)

Sant del dia: Dijous Sant, Santa Basilia y Anastasia, mártirs.

Sant de demà: Divendres Sant, Sant Toribi, bisbe, y Santa Engracia, verge y mártir.

FABRICA DE PIANOS DE PAUL IZABAL.

TALLERS, 20. — Premiat en varias Exposicions. — BARCELONA.

CONSTRUCCIO SUPERIOR.

Obra de gran éxit

Geografía de Catalunya

PER FRANCISCO FLOS Y CALCAT

Preu: 6 rals en cartoné y 5 en tela

De venda en las principals llibrerias del Principat y a casa del autor, Rech, 31, segon, Barcelona.

16

Suplement de «Lo Somatent»

das en va de sortir y sols la cuarta lograren obrirse pas deixant trenta morts a terra y abandonant lo poble.

Los insurrectes s'apoderaren també de Krania, que es a hora y mitja de Balino, y perseguiren als turchs cap a Kipria, a duas horas de Grevena.

En aquets combats han tingut tres de sós quefes morts y quatre soldats ferits.

Ahir los soldats d' un punt turch de la frontera mataren un soldat grech y un paysá que duya ordres a la estació de Cacolevri.

Atenas, 12 d' Abril.—Lo corresponsal del Daily Chronicle a Atenas está informat de que Serbia ha ordenat a tots los oficials de reserva que s' presentin en los diposits lo día 15 del corrent mes. La guardia nacional y la milicia deurán estar sobre las armas lo día 16. Lo govern serbi envía municions a la frontera.

Atenas, 12 d' Abril. — L' objecte de la convocació de la cambra helénica es l' exámen de la discussió dels crédits suplementaris, qual demanda está motivada per la movilizació del exercit grech.

Lo govern se proposa emetre un empréstit interior d' uns vint milions de dracmas.

Londres, 12 d' Abril. — Un gran meeting organiat pel comité cretench ha tingut lloch avuy a Hyde-Park. Lo número dels assistents era de quinze a vint mil.

Constantinopla, 12 d' Abril. — Lo ministre de negocis estrangers ha informat als embaixadors acreditats prop de la Porta que las partidas irregulars y ls destacaments regulars grechs havin tornat a entrar a Grecia.

En sa comunicació, lo ministre de negocis estrangers afegéix que, conforme a las indicacions de las potencias, lo govern otomá ha donat instruccions al mariscal Edhem-Pacha de permanceixer a la defensiva y evitar tot lo que pogués semblar una provocació de part de las tropas otomanas.

Londres, 12 d' Abril. — Segons un telégrama de Atenas al Daily Chronicle lo plan de las partidas gregas que han atravesat la frontera es entrar a la regió montanyosa de separar la Macedonia del Epiro y tallar todas las comunicacions entre las duas provincias.

Londres, 12 d' Abril. — Turquia no enviará cap ultimatum a Grecia y s' mantindrà en sa actitud purament defensiva si, com s' espera, no hi ha cap nou incident.

Grecia, per son costat, sembla haver comprés lo perill que hi hauria pera ella si renovés una tentativa com la d' avans d' ahir.

Londres, 12 d' Abril. — Comunican de Constantinopla al Standard que un iradé imperial ordena a la Porta acceptar lo tractat turch-rumá que fins ara havia sigut rebujat com a desventajós pera Turquia.

La rectificació d' aquest tractat, en las actuals circumstancias, se creu que es deguda a importants consideracions políticas.

Colonia, 12 d' Abril. — Diuben de la Canca a la Kölnische Zeitung que s' está resolt a abandonar lo blockhaus de Kissamo que demá será destruhit pels canons dels barcos de guerra estrangers.

Se creu també imminent l' abandono del fort de Kissamo.

Imprempta de C. Ferrando. — Plassa de la Constitució. — Reus.

SUPLEMENT DE «LO SOMATENT»

Y ab sabis consells als catalanistes del Panadés. Ha format part de la Junta permanent de la «Unió Catalànica», essent sa cooperació en ella molt valiosa. Avans havia fet campanyes molt actives en defensa del dret català. S'afirma en l'ànima la pèrdua de tant bon partit. A sa família i als entusiasmats catalanistes de Vilatorrada s'acompanya en lo sentiment que deuen exprimentar.

—En lo Tribunal Suprem se va veure avans d'obrir lo recurs interposat pel senyor don Joseph Ximeno y Planas contra la sentència condemnatoria en mèrits de la causa insada per don Joseph Ferrer y Codina, per un judici que aquest últim cregué ofensiu, y publicar en *Lo Teatro Regional*.

Va defensar al senyor Ximeno lo senyor Felu y Codina, qui va pronunciar un brillant informe, afirmant que no constituïa lo delicte de injurias l'article objecte del procés, basant-se en que la paraula *plagiar* no passa de ser una apreciació d'un crímin.

Combaté el senyor Felu y Codina los doze motius en que s'funda la sentència, alegant que tot autor deu sometre's als judicis de la crítica.

L'advocat del senyor Ferrer y Codina, senyor Garcia Prieto, y el fiscal senyor Domenech, sostingueren sas conclusions.

La sentència se conèixerà dintre de tres dias.

—Ha començat a publicar-se a Lleyda un periòdic defensor de las nostres idees y escrit en la nostra llengua, que porta el títol de *La Comarca de Lleyda*. Lo sumari del primer número que hem llegit ab lo major gust per la bona doctrina que conté y per la bellesa de son llenguatge ben a la catalana, es lo següent:

«Frederich Ronyé y Vilador. «Nostres propòsits en una anècdota.»—Ramón Alge. «Catalanisme y Leydarianisme.»—F. Lamolla M. «Exconvenció de P. P. Franciscans de Bellpuig.»—Joan Rovira. «D'acús al·litar.»—Manel Espuga. «Una qüestió important.»—Enrich Arderiu. «Amor.»—Victor Balaguer. «Carta.»

Li destinem l'arguissima vida al nostre novell col·legi; sobre tot ara que ab la creuada centralisadora que tenim assobre, tant necessita del esforç de tots los seus fills la terra catalana.

—En la Junta general darrerament celebrada en los alberchs Casa de Llacantia y Casa Bressol de Barcelona, després d'aprobar tots los comptes y tractaments durant l'any anterior, resultà elegida per unanimitat la següent Junta directiva:

President honorari, Marqués de Peña Plata; president efectiu, don Joan Coll y Pujol; vice-president primer, don Claudi Rigol y Pi; vice-president segon, don Jaume Blanch y Riera; tesorero, don Joseph Mata y Casas; vice-tesorero, don Pau Coll y Esposa; comptador, don Joan Millar; vice-comptador, don Ramon Codina Langill; secretario, don Artur Gallart; vice-secretario, don Joan Martí y Thomas; vocals, don Bernardí Martorell, don Jaume Sostres y Rey, don Pau Calvell y Martí, don Joseph Blanch y Pleta, don Anton Vallès y Masferrer y don Miguel Escuder y Castella.

—La *Illustration Espanola y Americana* publica un rabonat article del notable publicista don Antoni Sanchez Perez, dedicat a don Victor Balaguer, combatent la darrera resolució emesa per la Academia de la llengua *Espanola* al interpretar la disposició testamentaria en que s'crea el premi Piquer. Las consideracions del senyor Sanchez Perez son molt posades en rabó. Esperem la

2 SUPLEMENT DE «LO SOMATENT»

Lo millor dels anissets

ANISERIA GUERNICA

Fabricat per C. FUMAÑA Y C.ª-REUS

Demandar-lo en tots los bons cafés, confiterias y botillerias.

La Harina lacteada Nestlé está recomendada desde hace mas de 25 años por las PRIMERAS AUTORIDADES MÉDICAS de TODOS LOS PAISES. Es el alimento mas generalizado y mas apreciado para los niños y los enfermos.

15 diplomas de honor **HARINA LACTEADA NESTLÉ** 18 medallas de ORO



La Harina lacteada Nestlé contiene la mejor leche de los Alpes Suizos.

La Harina lacteada Nestlé es de muy facil digestión.

La Harina lacteada Nestlé evita los vómitos y diarrea.

La Harina lacteada Nestlé facilita el destete y la dentición.

La Harina lacteada Nestlé la toman con gusto los niños.

La Harina lacteada Nestlé es de una preparación facil y rápida.

La Harina lacteada Nestlé reemplaza ventajosamente la leche materna cuando esta es deficiente.

La Harina lacteada Nestlé es sobre todo de un gran valor durante los calores del verano cuando los niños son acometidos de enfermedades intestinales.

De venta en las Farmacias, Droguerías y Ultramarinos

SUPLEMENT DE «LO SOMATENT»

A JESUS EN LA CREU

M'apar que t' sento encara en los instantes darrers de la agonía: —«Preu per mare a ma Mari! Pren per fill al amic, oh Mare mia!»

Aixís, morint, llegaves ab llas d'amor la Humanitat entera, y ab l'exemple ensenyaves a tothom la doctrina verdadera.

Tresor d'amor santíssim obert a tots per la eternal ventura; no estrocat may que tola pena cura.

Més qui segueix tos passos? Qui t'acompanya per la recta via? No aquells que alsan los brassos y resan sols de llavi tot lo dia.

No 'ls que del pobre amargan los jorns de dol, y al débil l'arrossegan, y si una mà li allargan ab l'altura mà l'enfonzan y l'olegan; NI 'l que nega sa ajuda al que ha caygut y al que com ell no pensa; ni 'l que ab ton Nom s'escuda y ab acres vils a ton sant Nom fa ofensa;

Qu' es la Rassa traydora, de que parla la vella profeta, qu' en lo Temple t'adora y al carrer en Creu te clava cada dia.

Y a la terra baixares! Y 'l sacrifici de la vida feres! Y 'l sacrifici de nos donares! Y 'l portai de ton Regne 'ns obrigueres!

L'humil, que aquí t'anyora, com hi trobarà pau si tot es guerra! Den men, quant vindrà l'hora del Regne del amor sobre la terra...

P. BARRINA.

15 SUPLEMENT DE «LO SOMATENT»

Servey de la Companyia Transatlántica de Barcelona

Línea de las Antillas, Nova York y Veracruz. — Combinació a ports americans del Atlántich y ports N. y S. del Pacífich.

Lo 20 d' Abril de Santander, vapor

ALFONSO XIII

capitá Gorordo, pera Coruña, Habana y Veracruz.

Lo 25 d' Abril de Barcelona y 1 30 de Cádiz, vapor

P. DE SATRUSTEGUI

capitá Ugarte, pera Las Palmas, Puerto Rico, Habana, Progreso y Veracruz, y ab trasbord pera 'ls litorals de Puerto Rico, Cuba y Estats Units.

Sols s' admet carga fins al 22.

Línea de Filipinas.—Lo 24 d' Abril de Barcelona, vapor

ISLA DE LUZON

capitá Bayona, pera Port-Said, Aden, Colombo, Singapore y Manila.

No s' admet carga la vigilia de la sortida.

Servey d' Africa.—Línea del Marroch.—Lo 25 d' Abril Barcelona, vapor

RABAT

capitá Ibargeray, pera Melilla, Málaga, Ceuta, Cádiz, Tánger, Larache, Rabat, Casablanca, Mazagan y Mogador.

Servey de Tánger.—Lo vapor

JOAQUIN DEL PIELAGO

surt de Cadiz pera Tánger los dilluns, dimecres y divendres y tornada de Tánger pera Cádiz los dimars, dijous y dissabtes.

Pera més informes a Barcelona Ripol y companyia, Pla de Palacio, cantonada al carrer de la Marquesa.

BOLSA DE BARCELONA. — DIA 14 D' ABRIL.

Cambis corrents donats per la casa AVENTINO GUILLÉM Societat en comandita de Barcelona, a las 3'55 de la tarde.

4 per 100 Interior, 64'52.—4 per 100 Exterior, 77' 0.—Amortisable, 77'00.—Cubas, 1886. 94'36.—Cubas, 1890, 78'50.—Colonials, 76'00.—Norts, 23'00.—Fransas, 17'40.—Orensas. 9'95.—Paris, Exterior, 60'56.—Madrid, Interior, 64'45.—Paris a la vista, 28'60.—Londres a la vista, 32'33.

Reben ordres de Bolsa para Barcelona, Madrid, Paris y Londres. Compra tota classe de cupons.—Despeig: Palau, 5

EXTRANGER

CRETA.—Atenas, 12 d' Abril.—Un telégrama oficial, rebut de Trikala, confirma que las partidas gregas s' apoderaren de sis punts turchs distants quatre horas de la frontera y 'ls hi calaren foch. Los insurrectes feren vuyt presoners que han enviat al comandant de plassa de Kalambaca.

Lo cos principal dels insurrectes atacá 'l poble de Biltino ocupat per un batalló turch. Obligaren als turchs a abandonar las posiciones que ocupavan y a tancar-se en son cuartel.

Los insurrectes comensaren allavors lo siti. Los turchs tractaren tres vegades

Oh, qui pogués, bon Jesús,
compendre bé tals misteris
pera convertir en salteris
los pecats del hom, fills
causant de tants vituperis!

Y qu' aneu pujant al cim
abont la mort Vos espera
sens' altre descans, qu' entera
gira vostra Fas sublim
pera plorar per la fera!

Y qu' al lluny, com imantada
per Vos, us segueix los passos
Vostre Mare desolada
a la que la turba irada
aparta dels vostres brassos

Y'm puny la vergonya 'l cor
quan considero, Senyor,
que per tres voltes cayeu
ab lo pés d' aquella Creu
qu' es com dir del Vostre Amor!

Y Vos admiro ab profon
repecte y gran sentiment
lo socors que us don' Simon
compadit d' ayal turment!

En lo camí del Calvari
abont de fallit pujau,
vos contemplo dur la Creu
de sas mixelas dampnadas,
Oh, qui pogués penedir
en aquell camí horit
deixarho tot en oblit
per seguir vostres peñadas!

Y veig com, mentres trónica
la taya de vils sonriu
perque, ja més mort que viu,
vos retrigera Verónica,
dolors immensos sufrin:

Més ¡ay Senyor! qu' es molt flaca
la humana naturalesa
sempre cap al mal empesa
per Lucifer, que no aplaca
ni 's atachs, ni sa feresa:

Que 'l hom prevaricador
no 's recorda, com deuita,
d' aquesta penosa via
que Vos, diví Salvador,
seguiu per fer nos de guiat!

Més, oh Deu meu, també es cert
que 'l Camí del Calvari
no 'l feu pas per tindre obert
lo negre avench hont se pert
qui Vos nega ab foll desvarit;

Sino que Vos 'l amostrau
com a camí d' una vida
hont 'l ànima arrependida
ha de trobà aquella pau
ab que la Creu nos convida

Y així... encart que indigne 'n sia
d' acompanyarvos, Senyor,
deixàme ab Vos fe esta via...
Altament, Deu meu, cantia!
sols lo pés de mon dolor!

A JESUS EN LO CAMI DEL CALVARI

SUPLEMENT DE «LO SOMATENT»

TERRENOS

Donará rahó J. Rivera, de 1 a 2, en lo carrer del Clot, núm. 61, del mateix pobie. T. Teléfono 1.798.

KANANGA DEL JAPÓ

RIGAUD y Cia, Perfumistas

PROVEHIDORS DE LA REAL CASA D' ESPANYA
PARIS — 8, rue Vivienne, 8 — PARIS

L'aygua de Kananga es la loció més refrescant, la que més vigorisa la pell y la emblanqueix, perfumantla delicadament.

Extracte de Kananga suavitissim y aristocràtic perfum pera 'l mocador.

Sabó de Kananga lo més agradable y untuós, conserva a la pell sa nacarada transparencia.

Polvos de Kananga blanquejan la cara y li donan elegant to mate, preservantla de soleyadas.

NOUS EXTRACTES CONCENTRATS PERA 'L MOCADOR

De RIGAUD y Cia

Adoptats per la societat elegant d' abbós mons

IRIS BLANCH
GRACIOSA
LILAS DE PERSIA
DIRECTORI

ZEFIR ORIENTAL
ASCANI
BOUQUET ROYAL
UCRECIA

LLUIS XV
RO-INA
VIOLETA BLANCA
YLANG YLANG

SABONS y POLVOS d' ARROS a las mateixas olors

Dipòsit en las principals Perfumerias.

Notable remey d' efectes rápits y sorprenents.

REGENERADOR UNIVERSAL

Cura malalties secretas herpes, es cròfulas, ventrell, bilis, quizos anemia, desarreglos menstruales, febres, dolors histèrics y totes las malalties degudas a la debilita: e impuresa de la sanch. En cassos de tifus, escorbuto y mals humors lo Regenerador no ta rival y produheix efectes increíbles.

Tónich Depuratiu y Reconstituyent superior al oli de bacallá y als sòfats de cals. Purifica la sanch y reforsa a las personas debilitadas per qualsevol malaltia ó excés. Per aixó deuenh pèndrel tots los que han tingut malalties secretas y no estan ben depuradas, aixis com los debils, linfàtics, convalescents y mals crònichs.

L' inmens consum que se 'n fá per tot arreu es la millor recomanació.

Dipòsit: Srs. ALOMAR y URIACH, MONGADA, 20, Barcelona
De venda: Farmacia Colón, Rambla, y principals d' Espanya.

L' advocat don Joseph Rogent y Pedrosa ha trasladat son despaig y habitació al carrer de las Corts Catalanas (Gran via) número 243, primer pis. — (Barcelona).

EL INDIO.
24, CARMÉ, 24.
Sederías negras y alta novetat en colors.

S' han rebut las novetats de llanas y fantasias coló

Durant lo present mes se LIQUIDAN a meytat de son valor totes las existencias d' una important casa de LYON. Aprofitéu la ocasió.

RUBINAT-LLORACH

UNICA AYGUA DE RUBINAT PURGANT, recomendada per tots los centros mèdichs d' Europa y América. S' emplea ab eficacia en las malalties següents: Constipació peritina de ventre, infartos crònichs del fetje y de la bufeta, obstruccions viscerales, desordres funcionals del ventrell y budells, febres biliosas, dipòsits biliosos, febres tifoides, congestions cerebrals, afecções herpéticas, febre groga, escrófolas (tumors frets), obsessitat (grossaria), poguentse considerar 'l AYGUA RUBINAT com lo rey dels purgants inofensius.

Se ven en las principals farmacias y droguerias.

Com garantía de llegitimitat, exigeix en cada ampolla la firma del Dr. Llorach.
Administració: Cortis, 276, entressol, Barcelona.

ULLS DE POLL Y DÚRICIAS

se curan desseguida usant lo

CALLICIDA ESCRIVA

Es de color clar y transparent. No es perillós d' usarlo com moltes de sas imitacions: es inofensiu. Es fàcil d' usar: se toca dues ó tres vegadas 'l ull de poll ó d'uricia ab lo pinzellat sucat en lo GALLICIDA cada volta que s'usa y al cap de 4 ó 5 dies cau 'l ull de poll.

ESTOTX, AMPOLLETA Y PINZELLET, 6 RALS

Se ven per tot Espanya, Portugal y Américas. A Barcelona, a casa del autor Jaume Escrivá.

Jaume Escrivá, Farmacia de la Estrella. — Fernando VII, número 7, cantonada del carrer d' Aragó, enfront lo passatge de Madox.

tant habitants com Madrid. Los que altra cosa creguin van errats de comptes. La Governació; s'aplega que ab los pobles agregats y tots, Barcelona no tindrà la gran. La gran, pero s'aplega que prou s'afanya en dirho ab lo ministre de que 'l nou Ajuntament de la capital de Catalunya ja s' podrà dir de Barcelona, en que comensa 'l període electoral per la renovació d' Ajuntaments. De modo gons diuen avuy los periódichs, per decret, avans del dia 19 del present mes En lo Consell de ministres d'ahir s' acordà la agregació que's publicará, se- ha en la cuestió dels seus drets a la Corona de Fransa.

grave es lo cas e hi haurà que pensarhi molt ans de que 's resolgui definiti- d' oposició republicana radical en amunt. n'arribarà per la capital de Catalunya: tots resultaran d' opostió als Governos, y los vots de Barcelona ab los dels pobles del pla, no serà elegit un diputat mo- perjudicats los vots de Sans y de Gracia, sino lo que es més sensible las més altas institucions, porque ja pot contar lo Govern ab que, una vegada barrejats també als ministres, suposant que de ferse la agregació no sols van a sortir Lo senyor Borbón, diputat per Gracia, hi havia parlat avans en contra, aixís com justícia que 's fassit la agregació, ja que la majoria dels interessats ho demanan, bat a Madrid fa dos dies. Lo que el Govern conveni en que es de lley y de que a tal mercé deugé contribuir la presencia del senyor Pinaas y Casals, arti- gons se conta, algun temps als consellers de la Corona. Lo senyor Cánovas s' havia dignat per fi rebre a la consell de Barcelona, suposo Lo de la agregació dels pobles del pla de Barcelona a la capital ocupa, se- que tot va be, no cal dir que la reserva del govern es de bon auguri.

duas campanyas, pero ara que 'l hem dat per ésser optimistas y pensar en res al sortir no varem tindre per convenient comunicar als periodistas, lo qual sino que també de las cuestiones de Cuba y Filipinas y en termes que 's minis- portancia de lo que 's va suposar. No 's tracta sols dels indults del Dijoas Sant, Mentrestant parlem del Consell de ministres celebrat abir. Tingué més im- Esperém, donchs, la bona nova que podrem celebrar per Pascua florida. la senyal de grans successos.

espera ja fa dias lo senyor Cánovas y que al dir d' algun ministerial ha d' ésser grama sembla que vol dir favorable a la pau. Vaja, deu ésser lo telegrama que qual s' espera una resolució, no se sab en quin sentit, pero del context del tele- marca que se 'n diu Las Villas ahont se troba molt apurat Máxim Gomez y del Cuba, tota la atenció deu estar aquets dias en lo que ha de succehir en la co- Segons nos conta avuy *El Liberal* per boca del seu corresponal telegráhic MADRID 12 d' Abril.

CORRESPONDENCIA

SUPLEMENT DE «LO SOMATENY» 12

Aquesta notícia ha estat per aquí molt ben acullida. Barcelona no 's podrà es- vanir d' aventajar a Madrid, ni sisquera en població.

Los periódichs tenen desde ahir un tema nou: lo relatiu a la conveniencia de tornar a Espanya tots los soldats que tenim a Cuba y que per ser malaltissos é inútils per la guerra iluny de fer servey en aquell país son un estorb. Tota la premsa d' oposició va en aquest punt a una: la ministerial diu que sí y que no y segons y conforme. Lo bo del cas es que uns y altres periódichs han batejat aquest assumpto ab lo nom de *repatriació*, es a dir que suposan que al tornar los soldats de Cuba a Espanya tornan a la pátria. Donchs; qué 's vol dir ab aixó, que Cuba no está dins de la pátria? No 'n mancaria d' altra! No es possi- ble que tal vulguin dir los aludits periódichs, y per lo tant, la paraula repatri- ción, títol de tots los articles que a aquest assumpto dedican avuy los grans dia- ris madrilenys no respon al objecte pera que 's escriu. Sense volguerho, los tals periódichs convenen en la idea moderníssima que sosté que pátria y nacionali- tat no son una mateixa cosa. Defensen quan ménos lo de la pátria gran y la pátria xica.

Pero no olvidém que no están los temps per enredarnos en certas filosofias. —X.

ANUNCIS PARTICULARS

POBRESA de SANCH FERRO DE LERAS

PERA curarse rápidamente la ane- mia, los colors pálits, los dolers de ventrell, los fluizos blancsos y las irregularitats menstruales, reclama- man lo ferro en estat soluble y 'ls fos- fats: reunits s' hi troban en lo Fosfat de Ferro de Leras, molt receptat als nens pálits, delicats, faltats de ga- na, y a las joves que 's desenrotllan ab dificultat.

A Paris, 8, rue Vivienne y a todas las farmacias

DOLOR

reumático y nerviós, ja sia recent ó crónich se logra sa curació completa, prenent lo tant conegut y acreditat **Aixarop y Pindolas Duval**. Se ven a 350 pessetas, farmacia Martínez, centre lo carrer de Robador, ahont deu dirigirse tot lo qui desitja curarse ab se- guritat lo dolor.

AIXAROP de RAVE YODAT DE GRIMAULT Y CIA

RECEPTAT per los metjes pera *combatre lo linfatisme*, lo gur- mi, las erupcions de la pell en los nens pálits, débils y deli- cats; pera disoldre las glándu- las del coll y despertar la ga- na. Cada pot te d' anar embo- licat ab un paper groch es- tampat, ab lo nom GRIMAULT Y CIA que's troba també en los pros- pectes, en filigrana, en la pasta del paper.

A Paris, 8, rue Vivienne y a todas las farmacias.

NOTICIAS

Avuy y dema 's podran visitar a Barcelona 'ls següents sagrats: Catedral, Santa Maria, Santa Clara, Sant Francesc de Paula, Sagrat Cor de Jesús y Maria Reparadora (carrer de Casp), Dominicas, Concepció, Jesús, Enseñanzas, Concepció, Escolapias, Salesas, Divina Pastora (carrer de Ballén, 48), Sant Vicens de Paul (carrer de Provenza), Batas de Sant Domi- go (carrers de Valencia y Roger de Flor), Germanas de la Esperansa, Germa- neas dels Pobres, Sant Pere, Agonizants, Mare de Deu de la Ajuda, Sant Cu- Castoldi, Escosapi, Jerónimas, Hospital, Sant Agustí, Beatas de Sant Agustí, Minims, Rector, Real Monastir de Religiosas dominicas de Montesión (Ram- bla de Catalunya), Mare de Deu de Batibón, Bonsuccés, Marenat y Expóstit, Misericordia, Mare de Deu dels Angels, Infants Ortes, Casa de Caritat, Germa- neas (carrer de Borrell), Adoratius, Arrepentidas, Magdalenas, Hospital mi- litar, Santa Teresa, Santa Anna, Colegi de Maria Inmaculada, Capella de San- ta Creu, Sant Felip Neri y Sales d' Alberch de Sant Joan B. Plats de la Barce- lona, Germanas Trinitarias (carrer de Casp) y Germanas de la Nativitat de la Mare de Deu (carrer del Hospital).

—Baix la presidencia del senyor La Llave va celebrar lo dimars sessió de primera convocatoria l' Ajuntament de Barcelona.

Torre Blanca (Bruch) 1897. *Emili Pascual Amigó.*

! Al cel sia!...

Esgrarrat avuy, encara pensol...? Quants exemples, en sa desgracia, avuy sos demés passats.

sols lo varem acompanyar allí al costat hont feu la despulla de sa muller y tots vuyt dias va entregat l' ànima a Deu després de tanta desgracia, y tres personas Realment avuy ja podém dir com ell preveya...! Aquí era a ca 'n Mei... Fa

IV

Mel... Malheida floxera!... Malheida!...

Creyéul... Dema la porta barrada de casa, la fatxada sens emblanquinar, lo corral mur... tot... fins la gent que passará pel seu devant dirá: Aquí era a ca 'n per fabricantias!...

qué será?...! Tal volta una màquina se las menjará! Ellas que no havian nascut y ma muller...! que al cel sia!... Dema m' enterraran a mi!...? Y de mas fillas tar los pochos cabals que 'ns quedavan, desapareixent detras d' ells mons pares jorns de proba... nos ha escortat a pagos... y las morts y faltes de salut van ven- ca... Lo govern se m' ha emportat los fills que eran ma esperansa, dins d' aquets de ca 'n Mei... La floxera 'ns va assecar las vinyas que eran nostra riquesa uni- SUPLEMENT DE «LO SOMATENY»

4 SUPLEMENT DE «LO SOMATENY»

BRODATS DECORATIUS de la senyora Dolors Gimpera de Bosch. —Sa ensenya en las classes que dirigeix en lo carrer de la Portaferriassa, número 25, segon pis. —Barcelona.

FILOXERA

(POEMET EN PROSA)

Ahir, avuy, dema...

I

La família d' en Met se compon de dos matrimonis; abdos avis de més de xelxanta anys, l' hereu, Ton, casat de nou anys ab na Paula, bona jove; de la que te quatre fills, dos noys y duas noyas.

Son comparets molt ben arreglats de propis y cabals. Sa cullita de vi no la donarian pes, uns anys ab altres, per una vintena de botas, de vi, de molt bona qualitat. Cullen pá per l' any, oíl pel gasto, patatas, llegums y demés... Tenen bonas rabassas, bon camp, bon hort y no 'ls hi fan falta quatre doblas de quatre si las necessitan.

Van endevant... Han pagat los dots dels germans del hereu, s' han fet sos cups, han omplert los cellers de botas novas, tenen una bona mula a la estable, dos porchs a la cort y a més a més s' han provehit de robas, servey de casa, moblatje y demés, tant, que avuy viuen com a personas dintre de son afalagador passament, ni envejados ni envejats. Prou se 'ls hi coneix a la cara, prou ab lo modo de portar las terras... Prou que ho diuen ells mateixos resumint ho en breus paraulas... —Travallant!... ves a nosaltres qué 'ns falté?... es una reyal veritat!...

II

Ab dotze anys los temps han cambiat com de la nit ab lo dia. Los vinyats avans floreixents los ha assecat la borda floxera. Las olivardas, lo gram, la canyona y demés malas herbas ho han invadit tot. Es arreu, arreu un cementi- ril... Dona pena!...

Al celler las botas ressonan buydas!... A la estable ja no hi ha la mula... A la cort un sol porch!... Lo camp está sense llaurat!... L' hort es un bardissar que fa farsa... Tot respira miséria, tot sembla un mon nou!... Com ha sigut?...

La creu va venir a buscar un jorn als avis, acompanyantlos envers lo fos- sar... La pobre jove Paula va morir també, beja, a la contemplació de tanta ruina y miséria. Abdos fills los va quintar lo govern pera anar a Cuba y allí fa un any que varen morir del vómit... Las noyas van a la fábrica pera mantenir a son pare, que, faltat de salut a causa de tantas desgracias está poch menos que impossibilitat. Los cabals que en un recó tenian han desaparegut, fins al últim céntim, en malalúas, morts, jornals, contribucions, consums, cédulas y altres mils pagos y dissorts.

!Quanta desgracia!... Deu meu!...

III

Avuy m' ho deya ab las llágrimas als ulls!... —Tot fa preveure la total ruina.